

Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola a mateřská škola Ostrava-Svinov

**Adresa: Základní škola a mateřská škola Ostrava-Svinov, Bílovecká 10,
721 00 Ostrava-Svinov**

Identifikátor školy: 600144925

Termín konání inspekce: 23. – 26. březen 2004

Čj.:	n6-1183/04-005043
Signatura:	on6cx132

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v součásti základní škola vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v době inspekce,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v součásti základní škola v předmětech český jazyk, cizí jazyk, matematika, fyzika, chemie, přírodopis, přírodověda a zeměpis vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v době inspekce,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v součásti základní škola v předmětech český jazyk, cizí jazyk, matematika, fyzika, chemie, přírodopis, přírodověda a zeměpis vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v době inspekce.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola a mateřská škola Ostrava-Svinov je příspěvkovou organizací zřízenou Statutárním městem Ostrava, Městským obvodem Svinov. Škola sdružuje úplnou základní školu a školní družinu, školní jídelnu a od 1. ledna 2003 také tři původně samostatné mateřské školy. Součástí školy jsou umístěny v několika budovách.

Inspekce proběhla pouze v jedné ze součástí příspěvkové organizace, a sice v základní škole.

V době inspekce navštěvovalo školu 325 žáků, kteří byli rozděleni do šestnácti tříd. Povinnou školní docházku plní ve škole nejen žáci z městského obvodu Svinov, ale i žáci z dalších částí Ostravy. Žáci všech tříd jsou vzděláváni podle programu Základní škola schváleného MŠMT ČR pod čj. 16 847/96-2 s platností od 1. září 1996 včetně Úprav a dodatků schválených pod čj. 25 018/98-22 s platností od 1. září 1998. V souladu s metodickým pokynem vydaným MŠMT ČR dne 12. února 2003 pod čj. 31 172/2002-22 byly s účinností od 1. září 2003 učební plány tříd 8. a 9. ročníku rozšířeny o jednu hodinu.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ke dni inspekce zaměstnávala škola dvacet sedm pracovníků ve funkci učitel/učitelka základní školy. Někteří z nich pracovali pouze na částečný úvazek. Podle předložených kopií dokladů dosaženého vzdělání pedagogických pracovníků školy získalo dvacet čtyři vyučujících základní školy (mezi nimi ředitel školy a jeho zástupkyně) předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost potřebnou pro výkon funkce učitele 1. nebo 2. stupně základní školy a jen tři vyučující nezískaly odbornou a pedagogickou způsobilost pro práci učitele základní školy. První z nich původně získala způsobilost jako učitelka mateřské školy a v době inspekce studuje učitelství pro základní školu. Další dvě získaly vysokoškolské vzdělání neučitelského směru; jedna z nich sice absolvovala doplňující pedagogické studium, ale pouze pro výuku odborných předmětů na středních školách. Výchovné poradkyně absolvovaly studium výchovného poradenství na vysoké škole. Zjištěná kvalita všech ukazatelů v oblasti personálních podmínek vzdělávání je vysoká, část ukazatelů je na nadstandardní úrovni.

Ředitel školy jmenoval statutární zástupkyni. V *Celoročním plánu práce na školní rok 2003/4* zveřejnil podrobnou a přehlednou organizační strukturu školy. V oblasti řízení se při spolurozhodování v dílčích problémech opírá o pomoc zástupkyně, výchovné poradkyně,

vedoucí školní družiny, případně i metodika prevence a dalších zaměstnanců školy. Rozšířené vedení školy se schází jednou týdně. Pro všechny zaměstnance školy zpracoval ředitel školy písemně náplně práce. Kladně působí také velmi dobré vnitřní dokumenty (např. organizační řád, řád školy, provozní řády odborných učeben). K vnitřní kontrole a zajištění chodu školy byly ustaveny potřebné komise (inventarizační, likvidační, škodní, komise pro posouzení veřejných zakázek). Ředitel školy zpracoval koncepci školy, ve které klade důraz na pestrou nabídku volitelných předmětů a pracovních činností zaměřených na praktický život doplněných o volitelné předměty se sportovním zaměřením a informatiku. Zvláštní zmínku zasluhuje promyšlená nabídka jazykového vzdělání od kroužků anglického jazyka na 1. stupni po zařazení konverzace v anglickém jazyce a němčiny, druhého cizího jazyka, jako volitelných předmětů 2. stupně. Cenná je také podpora sborového zpěvu a dopravní výchovy. Koncepce nezapomíná ani na zajištění podmínek pro individuální péči věnovanou žákům s poruchami učení. Daří se realizovat i další ze záměrů koncepce, a to pomocí zájmových kroužků umožnit žákům školy realizovat se v oblasti kulturní či sportovní. Přenos informací od vedení školy k zaměstnancům a zpět je funkční. Pravidelně jsou svolávány pedagogické rady a provozní porady. Zápisy z nich jsou řádně vedeny. Ve škole byla ustanovena metodické sdružení a předmětové komise. Pracují podle plánů. Ze svých jednání pořizují zápisy. Svěřené úkoly (koordinace tematických plánů, předávání poznatků z akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, příprava na soutěže, návrhy na doplnění kabinetů pomůckami apod.) jsou zvládnuty převážně velmi dobře. Dalším z kladných prvků je skutečnost, že žáci se zdravotními potížemi mohou navštěvovat zdravotní tělesnou výchovu, což ovšem na druhé straně přináší problémy se sestavením rozvrhu hodin tak, aby byly dodrženy požadavky na povolený počet hodin v jednom sledu. Zjištěná kvalita většiny ukazatelů z oblasti organizace činnosti a provozu školy je vysoká, jejich kvalitu je možné zlepšit.

Hospitační a kontrolní činnost vykonávají ředitel školy a jeho zástupkyně podle plánu. Z kontrol jsou pořizovány záznamy. S výsledky hospitací jsou vyučující prokazatelně seznamováni. Zaměstnanci školy mají velký zájem o účast na akcích dalšího vzdělávání. Podařilo se proškolit téměř všechny pedagogické pracovníky pro práci s výpočetní technikou. Přínosem bylo i vzdělávání vyučujících cizích jazyků a vyučujících, kteří pečují o žáky s poruchami učení a chování. Ředitel školy spolu s výchovnými poradkyněmi pracuje jako konzultant projektu Školské poradenství. Ředitel byl také lektorem stáže funkčního studia vedoucích pracovníků škol a školských zařízení, která se uskutečnila v prosinci 2003 ve škole. Zjištěná kvalita většiny ukazatelů z oblasti vedení zaměstnanců školy je vysoká.

Výsledky kontrolní a hospitační činnosti prováděné ředitelem školy jsou podkladem pro hodnocení pracovníků školy a slouží k nápravě zjištěných nedostatků a k přenášení pozitivních zkušeností. Kritéria pro přiznávání odměn a osobních příplatků mají písemnou podobu a byla projednána s odborovou organizací. Pracovníci školy mají možnost vyjádřit se ústně (případně i písemně) ke svému hodnocení. Jednotlivé dílčí podklady pro hodnocení jsou sbírány vedením školy i samotnými zaměstnanci. Zjištěná kvalita většiny ukazatelů v oblasti hodnocení a sebehodnocení je vysoká.

Celkově jsou personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti školy hodnoceny jako vynikající.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola disponuje v obou budovách, v nichž probíhá výuka žáků základní školy, třiceti dvěma učebnami. Z toho je osm odborných. Dále jsou to dvě tělocvičny a gymnastický sál. Výuka sledovaných předmětů probíhala jak v běžných učebnách, tak v odborných učebnách. Učebny stejně jako ostatní prostory školy působí velmi dobrým dojmem. Jsou udržovány v čistotě. Běžná poškození jsou průběžně odstraňována. Některé ze tříd jsou vybaveny novým nábytkem, v dalších je sice nábytek starší, ale většinou zachovalý a funkční. Zjištěná kvalita prostředí a prostor školy je vysoká, u některých ukazatelů lze kvalitu zvýšit.

Odborná učebna chemie a fyziky je nově vybudována. K pracovním žakovským místům je rozveden elektrický proud, pro potřeby žáků při výuce chemie jsou ve třídě instalovány tři výlevky s tekoucí vodou. K vybavení učebny patří zpětný projektor a videopřehrávač. Ve skříňkách v učebně jsou uloženy pomůcky pro fyziku. Výzdobu učebny tvoří školní obrazy tematicky zaměřené především k učivu chemie. Kabinet českého jazyka je vybaven v dostatečném počtu novými vydáními Pravidel, Stručné mluvnice české a Slovníku spisovné češtiny. Pro výuku cizích jazyků (ale i v dalších) je možno využívat nahrávky a kazetový magnetofon. Řadu pomůcek si připravují učitelky samy. Po proškolení vyučujících jsou využívány i počítačové programy pro jednotlivé předměty. Školní knihovna obsahuje přes 1700 svazků beletrie, odborné literatury a cvičebních textů. Zjištěná kvalita vybavení školy je vysoká, u některých ukazatelů lze kvalitu zvýšit.

Vedení školy promýšlí a realizuje opatření k dalšímu zlepšování stavu v oblasti materiálních podmínek. Umožňuje širší veřejnosti využívat materiálně-technické zázemí školy (spolupráce s tělovýchovnými oddíly). Zjištěná kvalita v oblasti využívání materiálních zdrojů je vysoká, u některých ukazatelů lze kvalitu zvýšit.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti školy jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Škola deklaruje, že se výuka a výchova řídí obsahem vzdělávacího programu Základní škola. Výuka sledovaných předmětů je skutečně realizována v souladu s osnovami vzdělávacího programu Základní škola, což bylo ověřeno podle tematických plánů sestavených na příkaz ředitele školy a pozorováním v hospitovaných hodinách. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zpracovávány individuální vzdělávací plány.

Škola realizuje výuku v souladu se vzdělávacím programem Základní škola, jenž byl schválen MŠMT ČR.

Při kontrole rozvrhů hodin, zápisů v třídních knihách a v katalogových listech žáků bylo zjištěno, že škola při výuce dodržuje celkové týdenní hodinové dotace v jednotlivých ročnících a předmětech uvedené v učebních plánech vzdělávacího programu Základní škola. V katalogových listech jsou zachycena v příslušném oddílu udělená výchovná opatření (pochvaly a opatření k zlepšení kázně). Zástupci žáků byli prokazatelně informováni o udělení výchovných opatření.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu Základní škola. Dokumentace zachycuje úplně průběh vzdělávání.

Vedení školy provádí pravidelné kontroly naplňování obsahu učebních osnov (hospitace) a přijímá opatření k nápravě (pokud jsou nutná). Zjištění jsou také podkladem pro stanovení výše nenárokových složek platu.

Kontrola naplňování osnov je účinná.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu respektuje požadavky platného právního předpisu na délku vyučovacích hodin a přestávek. Rád školy vydaný v souladu s ustanoveními vyhlášky č. 291/1991 Sb. (obsahuje formulace uvedené ve vyhlášce) zachycuje práva i povinnosti žáků. Žáci a rodiče jsou informováni pomocí zápisů žakovských knížkách a v deníčcích žáků, na třídních schůzkách a konzultačních dnech.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Funkcí výchovného poradce jsou pověřeny dvě pedagogické pracovnice školy, které jsou absolventkami kvalifikačního studia výchovného poradenství. Za řešení výchovně vzdělávacích problémů žáků 1. stupně, péči o integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich reedukaci zodpovídá výchovná poradkyně se způsobilostí pro 1. stupeň. Řešení problémů žáků 2. stupně a profesionální orientaci vycházejících žáků, včetně potřebné administrativy s přihláškami ke studiu ve středních školách, garantuje poradkyně vyučující na 2. stupni školy. Výchovné poradkyně spolupracují při řešení vzdělávacích a výchovných problémů s vyučujícími, zajišťují styk s rodičovskou veřejností, spolupracují s pedagogicko-psychologickou poradnou, Policií ČR, se školním metodikem prevence, s ÚMOB Svinov. Poradkyně seznamují ostatní pedagogické pracovníky s aktuálními problémy na pedagogických radách. Zástupci žáků jsou o službách výchovných poradkyň informováni, mohou navštívit školu v dohodnutých termínech, v akutních případech kdykoliv. Předložená dokumentace je funkční. Poradkyně pro 1. stupeň u žáků se vzdělávacími a výchovnými problémy po konzultaci s rodiči podává návrh na odborné vyšetření, dohlíží na plnění individuálních výchovně vzdělávacích programů integrovaných žáků, kontroluje, zda jsou dodržována doporučení odborných pracovišť při hodnocení a klasifikaci žáků. Ve škole je integrováno dvacet osm žáků se specifickými poruchami učení. Pro všechny tyto žáky je stanovena reedukační péče a určena hodinová dotace, nápravu provádějí v šesti skupinách proškolené učitelky školy. Výchovné poradkyně se zúčastňují metodických akcí pořádaných pedagogicko-pedagogickou poradnou.

Výchovné poradkyně spolupracují se školní metodičkou prevence sociálně patologických jevů. Minimální preventivní program je zpracován v souladu s metodickým pokynem a přizpůsoben k potřebám školy. S aktivitami prevence jsou seznámeni rodiče na první třídní schůzce ve školním roce. Metodička zajišťuje účast na akcích, které pro žáky pořádají sdružení a společnosti Renarkon, Dramacentrum, Klub Gama a další. Spolupracuje dále s lékaři, pedagogicko-psychologickou poradnou, policií a příslušným sociálním odborem.

Výchovné poradkyně a metodička prevence jsou členkami výchovné komise školy, o jejímž jednání jsou vedeny zápisy. Nejčastěji projednávanými problémy jsou neomluvená absence a agresivní chování žáků.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu. Způsob, jakým škola realizuje pomoc žákům v oblasti preventivní péče a individuální péče o integrované žáky a informování zástupců žáků, je účinný. Realizovaná péče je prokazatelně dokumentována.

Ředitel školy vypracoval koncepci rozvoje na období do roku 2004. Koncepce je reálná.

K ověření dosažené úrovně významné části žáků slouží příprava a následná účast v soutěžích (olympiády, recitační soutěž, pěvecké a výtvarné soutěže). Škola vnitřní evaluační nástroje používá. Využívány jsou kromě vlastních i externí evaluační nástroje (testy SCIO), jež umožňují srovnání s jinými školami.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český a anglický jazyk

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech český a anglický jazyk je založeno na poznatcích z hospitací převážně ve třídách 2. stupně (pět hodin českého jazyka a pět hodin anglického jazyka); u českého jazyka šlo o hodiny všech složkách předmětu.

Vyučující postupovaly v průběhu hodin vždy podle stručných písemných příprav. Probírané učivo navazovalo na poznatky, jež žáci získali v předchozích letech. Celkově je plánování výuky českého jazyka ve třídách 2. stupně hodnoceno jako vynikající. Problémy s plánováním jazyka anglického vyžadují pozornost vedení školy, jelikož v některých případech má plánování anglického jazyka nevyhovující úroveň, která byla popsána už v předchozí inspekční zprávě. Jen část vyučujících si snažila o zlepšení. Opět jde o nežádoucí přesuny učiva I. etapy do vyšších ročníků (minulý a budoucí čas, navíc ale jedna z vyučujících počítá s probíráním přítomného času průběhového až v 6. ročníku). V uvedených případech nejde sice o nedodržení osnov, ovšem přesuny jsou nepromyšlené, nekoordinované s ostatními vyučujícími, neprojednané s rodiči a dokonce ani s vedením školy.

Všechny vyučující českého jazyka ve třídách 2. stupně získaly odbornou a pedagogickou způsobilost, což mělo pozitivní vliv na všechny sledované oblasti výuky českého jazyka. I v případě vyučujících anglického jazyka jde o pracovnice s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro práci se žáky základní školy. Jejich předchozí jazyková průprava i praxe ve výuce žáků se kladně projevy v celkově bezproblémovém zvládnutí výuky.

Velmi dobré vybavení školy pomůckami a literaturou bylo využito především při výuce anglického jazyka (jazykové příručky, magnetofony, kazety, kartičky, obrazový materiál, slovníky). Vyučující českého jazyka většinou nepodpořily splnění výukového cíle použitím didaktické techniky a pomůcek (výjimkou byla nástěnná tabule s přehledem skloňování číslovek).

Při práci s žáky převažoval frontální způsob výuky. V několika případech byla v anglickém jazyce zařazena i práce ve dvojicích či ve skupinách (někdy byly skupiny příliš početné, takže vnitřní spolupráce nemohla být efektivní). Vnitřní členění hodin podporovalo aktivitu žáků. V anglickém jazyce měly některé aktivity také relaxační charakter. Tempo výuky bylo přiměřené. Ve většině hodin anglického jazyka byly použity kazetové magnetofony a nahrávky, ale prostor pro ně nebyl vždy dostatečný. Kladně působila snaha vyučujících anglického jazyka vést výuku v cizím jazyce. Vyučujícím se v hospitovaných hodinách angličtiny jen zčásti dařilo zařadit v dostatečném rozsahu nácvik a upevňování komunikativních dovedností žáků pomocí dialogů či delšího samostatného projevu žáků, i když se zmíněné aktivity v hodinách objevily. Jednotlivé chyby ve výslovnosti byly vyučujícími opravovány, ale plánovitě nebyla pozornost nácviku výslovnosti věnována. Při výuce českého jazyka naopak vyučující podporovaly rozvoj komunikativních dovedností žáků pomocí mluvních cvičení, snažily se vhodnými otázkami vést žáky k vyjádření vlastního stanoviska, iniciovaly diskusi o probrané ukázce.

Vyučující českého jazyka nezařadily při výuce výrazně motivující činnosti. Snažily se ovšem o výchovné využití probíraného učiva, motivačně působily v jedné ze sledovaných hodin výzvy k hodnocení vlastních prací. Ve většině hospitovaných hodin anglického jazyka lze hovořit o velmi dobré úrovni při zařazení motivačních aktivit. Vyučující dovedly zařadit motivační aktivity doporučené osnovami pro jazykovou výuku (píseň, říkanka, jazyková hra s konkrétním zacílením). Jen v části hodin českého a anglického jazyka se v závěru objevilo shrnutí učiva a zhodnocení hodiny.

Ve většině hodin převládala potřebná pracovní atmosféra, žáci akceptovali pravidla komunikace ve třídě. Vyučující citlivě reagovaly na žákovské chyby. Dokázaly je opravit, aniž by žáky odradily či ponížily.

Ve většině sledovaných hodinách nebyli žáci hodnoceni žáků známkou, i když některé výkony si zasloužily kromě pochvaly i pěknou známku. Celkově však mají vyučující dostatek podkladů pro závěrečnou klasifikaci. Žáci obvykle nebyli vybízeni k hodnocení spolužáků a k sebehodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy předmětů český a anglický jazyk jsou hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice, fyzice a chemii na 2. stupni základní školy

Vyučující hospitovaných předmětů stanovili výukové cíle s přihlédnutím k aktuálnímu stavu jednotlivých tříd. Učební osnovy jsou rozepsány do časových a tematických plánů. Plány matematiky 7. a 8. ročníku nerespektovaly požadavek učebních osnov probírat střídavě učivo aritmetiky, resp. algebry a geometrie. V plánech fyziky a chemie je zahrnuto konání dostatečného počtu laboratorních prací. Výuka probíhala v souladu s učebními osnovami.

Sledované předměty vyučuje šest učitelů. Čtyři z těch, u nichž proběhly hospitace, splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro vyučování všeobecně vzdělávacích předmětů základní školy. U jedné vyučující, která nespĺňuje podmínky pedagogické způsobilosti, se pro její nepřítomnost ve škole v době inspekční činnosti hospitace neuskutečnily. Hospitovaná výuka byla bez věcných a odborných nedostatků.

Vyučování chemie a fyziky probíhalo v odborné učebně, matematiky v běžných třídách. Odborná učebna svou výzdobou a uspořádáním vytvářela podnětné a motivující prostředí. Při výuce byl promyšleně a funkčně využíván zpětný projektor, učitelé v chemii a fyzice doplňovali vysvětlování nového učiva demonstračními pokusy, žáci v jedné hodině fyziky ověřovali teoretické poznatky vlastními experimenty, byly použity pomůcky z vybavení kabinetu hudební výchovy, kartičky vyrobené učiteli a modely těles. Žáci při vyučování využívali také učebnice, kterými je vybavuje škola.

Hospitované hodiny měly organizační formu hromadného vyučování, v jehož rámci žáci v částech několika hodin pracovali samostatně nebo ve skupinách. Učitelé podporovali aktivitu žáků zařazováním řízeného rozhovoru, diskuse a vyučovacích postupů, při nichž se žáci mohli realizovat. Srozumitelné, názorné a logicky uspořádané vysvětlování nové látky doplňovali vyučující kontrolními otázkami, a tak získávali zpětnou vazbu o pochopení učiva. Tempo výuky bylo přiměřené, při individuální práci mohli žáci pracovat vlastní rychlostí. Procvičení učiva byl věnován dostatečný čas, učitelé žákům pomáhali. Zařazování relaxačních prvků do výuky nebylo zjevné.

Vyučujícím se dařilo dosahovat didaktických cílů, které v úvodu vyučovacích hodin stanovili. Vstupní motivace byla promyšlená a propracovaná a opírala se o dosavadní poznatky žáků. Pozitivní motivační roli sehrávalo také střídání vyučovacích metod, předváděné demonstrační pokusy, využití zpětného projektoru. V neposlední řadě na žáky působilo kladně i povzbuzení a ocenění dosahovaného pokroku a odkazy na praktické využití probíraného učiva. Učitelům se dařilo udržovat aktivitu a zájem většiny žáků o výuku.

Sledovaná výuka probíhala v klidné pracovní atmosféře. Vyučující a žáci se navzájem respektovali. Interakce a komunikace se řídily pravidly stanovenými řádem školy, žáci i učitelé je akceptovali. V několika hodinách byl vytvořen prostor pro diskusi a dotazy žáků, tato možnost však nebyla dostatečně využita. Komunikace žáků měla dobrou úroveň, vyjadřování vyučujících bylo pohotové a kvalitní.

Vyučující hodnotili práci žáků vesměs pozitivně, oceňovali i dílčí úspěchy. Ojedinelá klasifikace byla zdůvodněná. Domácí úkoly byly učiteli kontrolovány. Většina hodin byla

ukončena závěrečným shrnutím nového učiva a celkovým hodnocením práce žáků. K hodnocení nebo k sebehodnocení nebyli žáci pedagogy vyzváni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech přírodopis, přírodověda a zeměpis

Ve vyučovacích jednotkách hospitovaných předmětů byly cíle výuky vhodně a přiměřeně stanoveny, byly respektovány individuální vzdělávací potřeby žáků. Účelnost, konkretizace a míra naplňování výchovně-vzdělávacích cílů a rovněž návaznost probíraného učiva na předcházející témata jsou plněny.

Vyučující sledovaných předmětů mají až na jednu výjimku odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilost. Věcná a odborná správnost výuky byla dodržována.

Výuka byla realizována v odborných učebnách (přírodopis, výpočetní techniky) a v kmenových třídách, které jsou optimálně vybaveny učebními pomůckami, aktuálními učebnicemi i didaktickou technikou. Výuka probíhala ve třídách s vysokou estetickou úrovní.

Řízení výuky bylo účelné, vyučovací čas byl žáky adekvátně naplňován, zastoupení aktivních činností žáků (možnost hledat, objevovat, používat vlastní postupy řešení, používat různé informační zdroje) bylo ve výuce zcela běžné. Ve výuce převažovaly pestré metody výuky. Žáci hojně využívali prvků skupinové práce, častá byla práce s učebnicí. Zcela dostačující byla role vyučujícího jako organizátora i jako zdroje informací. Individuální přístup učitele k žákům byl vyvážený, umožňoval individuální tempo, úkoly byly pro většinu žáků dobře zvládnutelné, nebylo nutné časté upevňování učiva. Relaxace byla nenásilná a bylo jí více využito v hodinách na 1. stupni.

Aktivita a zájem žáků o výuku byly vždy patrné, většina se snažila plnit stanovené úkoly nebo se alespoň na nich v rámci týmové spolupráce podílet. Úspěšnost učení žáků byla vysoká.

Stanovená pravidla komunikace mezi učitelem a žáky byla oboustranně akceptována, žáci v dostatečné míře využívali možnost vyjádřit vlastní názor, zapojovali se do diskuse, byl vytvářen prostor pro osobnostní a sociální rozvoj žáků. Nekázeň nebyla zaznamenána. Vyučující posilovali sebedůvěru a sebeúctu žáků, vychovávali k toleranci a vzájemnému respektování. Komunikativní dovednosti žáků měly velmi dobrou úroveň.

Ve vyučovacích jednotkách byly ze strany vyučujících respektovány individuální schopnosti žáků (velmi často se jednalo i o zdravotně postižené děti), byla využívána pochvala, docházelo k ocenění pokroku, a to i u žáků s průměrným a slabým prospěchem, zdůvodnění hodnocení žáků učitelem bylo časté, sebehodnocení žáků bylo zaznamenáno pouze sporadicky.

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech přírodopis, přírodověda a zeměpis hodnoceny jako vynikající.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání učitelé zjišťují vlastními evaluačními nástroji, převážně ústním zkoušením s následnou klasifikací prokázaných znalostí osnovami stanoveného učiva, případně samostatně zpracovaných referátů, kontrolních písemných cvičení včetně slohových prací v českém jazyce (v každém ročníku 2. stupně je realizována jedna slohové práce za čtvrtletí a šest klasifikovaných diktátů). Žákům byly zadávány testy SCIO. Škola se účastnila v uplynulém období mezinárodního výzkumu PISA zaměřeného na zkoumání schopnosti aplikovat získané vědomosti v běžných životních situacích. Patnáctiletí žáci při něm prokázali nadprůměrné schopnosti v srovnávacích testech uplatnění čtenářských dovedností, řešení

problémových úloh, ale především v oblasti aplikace přírodovědných znalostí. Vnitřní klasifikační řád školy, který by sjednotil hlavní zásady hodnocení a klasifikace, zatím zpracován není. Dále jsou při hodnocení výsledků využívány hospitace prováděné vedením školy.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy

Průběh a výsledky sledované výuky jsou hodnoceny jako velmi dobré, v části předmětů jako vynikající.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Úřední název školy se shoduje se zněním uvedeným v platném rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Ve zřizovací listině a v dodatcích ke zřizovací listině je název školy uváděn odlišně.

Rada školy byla zřízena. Při škole pracuje také sdružení rodičů.

Žáci školy se úspěšně účastní řady soutěží (recitační soutěže, olympiády v českém jazyce, matematice, fyzice a biologii), dopravní soutěže Mladý cyklista, soutěže Mladý zdravotník a řady sportovních soutěží (tenis, zápas, vybíjená, kopaná).

Významnou úlohu při plnění vzdělávacího programu hrají návštěvy divadelních a filmových představení. Ve spolupráci s městskou knihovnou byly připraveny knihovnické lekce, výstavy, besedy, přednášky a soutěže pro žáky. Výuku anglického jazyka vhodně doplnila návštěva filmového představení v anglickém jazyce. Žákům jsou také vytvořeny podmínky pro uplatnění poznatků z anglického jazyka při práci s internetem a v dramatickém kroužku.

Žáci školy se mohou věnovat práci v zájmových útvarech (taneční kroužek, kroužek anglického jazyka, kroužek dopravní výchovy, počítačový kroužek a kroužek náboženství).

Škola úzce spolupracuje nejen se sportovními organizacemi (viz oddíl inspekční zprávy Hodnocení materiálně-technických podmínek), ale i se základní uměleckou školou (využívá učebny odloučeného pracoviště).

Samozřejmě se stala spolupráce s Policií České republiky i s městskou policií, odborem školství městského obvodu a s dalšími institucemi sídlícími v městě Ostravě. Významná je spolupráce se zahraničními školami v Německu a Polsku.

Škola začala prezentovat svou práci na webových stránkách.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Změna v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003 provedená MŠMT ČR dne 5. 2. 2003 pod čj. 10 547/03-21
2. ***Zřizovací listina Základní a mateřské školy Ostrava-Svinov ve znění dodatku č. 1 schváleného dne 21. 10. 2002 usnesením 319/M a) a dodatku č. 2 schváleného dne 19. 12. 2002 usnesením 18/2*** (účinnost od 1. 1. 2003)
3. ***Dodatek č. 3 Zřizovací listiny příspěvkové organizace Základní školy Ostrava-Svinov, Bílovecká 10*** schválený usnesením zastupitelstva MO Svinov č. 115/7 ze dne 15. 3. 2004 (účinnost od 16. 3. 2004)
4. Jmenování do funkce ředitele základní školy vydané Školským úřadem Ostrava dne 29. prosince 2000 pod čj. OSO/991/00
5. Potvrzení ve funkci ředitele základní školy vydané starostkou Městského obvodu Svinov dne 12. 2. 2003
6. Vnitřní řád školy ze dne 1. 1. 2003

7. Protokoly z komisionálních zkoušek ze školního roku 2002/2003
8. **Celoročním plánu práce na školní rok 2003/4** ze dne 29. 8. 2003 (bez čj.)
9. Konceptce Základní školy a mateřské školy Ostrava-Svinov (příloha dokladu č. 6)
10. Organizační schéma školy (příloha dokladu č. 6)
11. Organizační zabezpečení školního roku (příloha dokladu č. 6)
12. Odpovědnost za prostory (příloha dokladu č. 6)
13. Plán pedagogických rad (příloha dokladu č. 6)
14. **Kolektivní smlouva na rok 2003/2004** (příloha dokladu č. 6)
15. **Plán kontrol ZŠ a MŠ Ostrava-Svinov** (příloha dokladu č. 6) ze dne 2. září 2003
16. **Plán hospitací šk. rok 2003/2004** (bez data, bez čj.)
17. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2003/2004 ze dne 1. 9. 2003
18. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/3 ze dne 23. 6. 2003
19. Výroční zpráva o poskytování informací za předcházející kalendářní rok 2003
20. Zápisy z pedagogických rad vedené v sešitě od 22. června 1994 do 24. 6. 2002
21. Zápisy z pedagogických rad vedené v sešitě od 30. 8. 2002
22. Minimální preventivní program, Prevence sociálně patologických jevů, Preventivní program školy na šk. rok 2003/2004 (bez data, bez čj.)
23. Směrnice pro poskytování odměn platná od 1. 1. 2003 (bez data, bez čj.)
24. Směrnice pro poskytování nadtarifních složek platu – osobních příplatků platná od 1. 1. 2003 (bez data, bez čj.)
25. Rozvrhy hodin tříd základní školy platné v době konání inspekce
26. Třídní knihy a třídní výkazy základní školy používané v školním roce 2003/2004
27. Katalogové listy žáků základní školy zapsaných v době konání inspekce
28. Kopie dokladů o vzdělání všech pedagogických pracovníků školy s pracovní smlouvou platnou v době konání inspekce
29. Plán práce výchovného poradce ze dne 1. září 2003
30. Dokumentace žáků se vzdělávacími a výchovnými problémy včetně zpráv z vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně platné ve školním roce 2003/2004
31. Časové a tematické plány sledovaných předmětů pro školní rok 2003/2004
32. Zápisy z jednání výchovné komise ve školním roce 2003/2004

ZÁVĚR

Hlavní předností v oblasti personálních podmínek je vysoké procento pedagogických pracovníků s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Od poslední inspekce se podařilo doplnit sbor mladými zaměstnanci s příslušným vzděláním. Předností je skutečnost, že se daří získat zaměstnance školy (ale nejen je) pro práci s žáky v zájmových útvarech. V období mezi předchozí a nynější inspekcí škola úspěšně realizovala svou část projektu Socrates Comenius financovaného Evropskou unií.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou hodnoceny jako velmi dobré. Udržuje se a doplňuje vybavení školy pomůckami. Postupně byl obměněn opotřebený žákovský nábytek.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech jsou velmi dobré. Prokazují to i výsledky mezinárodního šetření PISA.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Vladislav Vančura
Členové týmu	PhDr. Lubomír Kratochvíl
	Mgr. Václav Leikep

Další zaměstnanci ČŠI Jaroslava Sivková, Hana Strachotová

V Ostravě dne 26. dubna 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. 5. 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Zdeněk Ivančo

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Matiční 20, 702 00 Ostrava 2. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad MSK, odbor školství, mládeže a sportu, 28. října 117, 702 18 Ostrava	2004-05-28	n6-1234/04-05043
Zřizovatel: Statutární město Ostrava, Městský obvod Svinov, Bílovecká 69, 721 00 Ostrava-Svinov	2004-05-28	n6-1235/04-05043
Rada školy (předseda): Ing. Eduard Dvorský, Psohlavců 297, 721 00 Ostrava-Svinov	2004-05-28	n6-1236/04-05043

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.